

Šinták, O. 2016: Krajinné doklady zemědělství vrcholného středověku a raného novověku v Podorlicku. 77 stran textu, 53 stran příloh.

Oponentský posudek.

Autor se ve své práci rozhodl zmapovat reliktů pozdně středověkých a raně novověkých polních systémů na kontinuálně využívaných polnostech Podorlicka. Jako hlavní zdroj používá mapování (historické i moderní) a letecké snímky oblasti (včetně snímkování 50. let). Úvodní kapitoly se věnují popisu sledovaného území (přírodní podmínky). Dále je zařazena část, jež shrnuje dějiny bádání (dálkový průzkum, studium středověké vsi, studium polních systémů). Stěžejní kapitolu představuje popis jednotlivých polních systémů příslušných vsí. Mezi hlavní výsledky pak student považuje databázi objektů, jejich zmapování a slovní popis.

Na úvod kritického zhodnocení práce je nutné si postesknout, že autor plně nevyužil nepřehledného množství literatury k danému tématu vyšlé v českém prostředí po roce 2000. Za všechny je možno uvést zejména práce z okruhu plzeňské katedry, či jednotlivých badatelů (např. O. Malina). Autor tak k řadě témat čerpá sice ze základní, avšak již téměř překonané literatury, která je už spíše vhodná pro pochopení dynamiky vývoje bádání daného tématu.

Z formálních výhrad je nutné uvést nestálost citační normy – plné i zkrácené varianty a časté stylistické, gramatické, či typografické vady textu. Některé tituly uvedené v textu pak nejsou v seznamu cit. literatury atd.

Úvodní teoretické části trpí přílišnou všeobecností a schematicností, což je nejvíce patrné u kapitoly 4.3 *Studium středověké vesnice v ČR*, kde autor místo popsání trendů vývoje představuje mikro medailony pěti základních výzkumů ZSV v ČR. Aniž by rozvíjel, nakolik se jejich výzkum týkal jím zpracovávaného tématu, neboť byl zaměřen většinou výhradně na intravilány ZSV, nikoliv na polnosti.

Vcelku letmo je probrán i vývoj zemědělství, kde není jasně definován autorův záměr, proč začíná již v zemědělském pravěku a jakým způsobem je toto propojitelné s jeho tématem VS+NO polností ve v. Čechách. Tento úsek je navíc sepsán pouze na základě práce M. Beranové z roku 1980, přičemž autor mohl pracovat s daleko novější literaturou. Obdobně jsou koncipovány i následující části o středověkých a novověkých polnostech, kde jsou zejména využívány práce E. Černého (1979) a M. Štěpánka (1967).

Praktická část trpí zejména nejasně definovanou metodikou. *Proč je sledováno to a to? A jaký to má význam? Jaký smysl má datace, podle SK?* Práci bych dále vytknul i těžkou uchopitelnost a čitelnost i porozumění obrazovým přílohám. Chybí přehledná mapa zkoumané oblasti, legenda na mapě je pouze ve zkratkách (evaluace). *Nebylo by lepší se věnovat pouze menšímu počtu katastrů, a provést jejich zevrubnou analýzu? Představit čtenáři všechny dostupné kartografické prameny?* Takto čtenář nemá šanci posoudit autorův popis, aniž by si sám podkladové mapy/snímky nesehnal.

Jako silně důležitý potenciál byly opomenuty LIDARová data, dále starší plány, než ty které jsou el. dostupné – zejména mapy a plány uložené v oblastních archivech. Proč nebyly dohledávány meze dnes zalesněné? - nebo v této oblasti nejsou?

Práci doporučuji o obhajobě.

V Hradci Králové 16. ledna 2017

Pavel Drnovský

